

МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ ЯК ПРЕДМЕТ НОВОВВЕДЕНЬ

Освітня Лілія В'ячеславівна

Студентка 2-го курсу факультету соціології і права НТУУ«КПІ»

Науковий керівник:

Бежевець А. М.

старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права факультету соціології і права НТУУ«КПІ»

Все, що не робиться — все на краще. Так, але чи можна сказати це про зміни в нашому законодавстві? Чи завжди все те, що пропонують суб'єкти законодавчої ініціативи, є дійсно кращою альтернативою? Щоб з'ясувати дане питання, варто розглянути як приклад один із законопроектів, над яким на даний час працює Верховна Рада України. Це проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо реєстрації місця проживання та місця перебування фізичних осіб в Україні».

Запропоновані зміни стосуються визначення терміна «реєстрація». У новій редакції цього закону враховано можливість реєстрації місця проживання/перебування фізичних осіб за адресою відповідного спеціального закладу чи установи. Проте водночас така дефініція виглядає занадто громіздкою, що ускладнює розуміння її змісту. Наголошується на тому, що реєстрація здійснюється з метою забезпечення правового зв'язку між особою та державою. З метою захисту прав дітей пропонується внести положення про обов'язковість реєстрації місця проживання дітей після державної реєстрації їх народження.

Щодо змін у положеннях статті 6, то у законопроекті пропонується виключити із чинної норми слова «з поважних причин», що на думку Головного науково-експертного управління, не узгоджується з природою адміністративної правосуб'єктності особи, за змістом якої особа, як правило, особисто реалізує свої права і обов'язки у зазначеній сфері. У той же час, не заперечуючи можливості зняття з реєстрації через поважні причини за дорученням, вважаємо, що такі випадки мають бути визначені безпосередньо в законі. Також зменшено вік подачі заяви для реєстрації з 15 до 14 років.

Задля захисту житлових прав фізичних осіб перелік документів, що подаються для реєстрації, доповнено документами, які підтверджують право на проживання в житлі або в спеціалізованому закладі. Але, з іншої сторони, у законопроекті не дотримано вимог законодавчої техніки щодо чіткості положень закону, дотримання яких є однією з основних передумов ефективного застосування закону. Так, відповідно до ст. 6 внесеного законопроекту для реєстрації місця проживання подаються документи, що підтверджують право на проживання в житлі, взяття на облік у відповідному закладі або інші документи, що підтверджують зв'язок особи із закладом, установою, військовою частиною, адреса яких зазначається під час реєстрації [1]. Наведене положення сформульоване невдало, внаслідок чого виглядає недостатньо зрозумілим (наприклад, постає запитання, які документи і за якими ознаками слід кваліфікувати як такі, що «підтверджують зв'язок особи із закладом, установою, військовою частиною»). Визначено коло осіб, місце перебування яких має бути обов'язково зареєстровано.

Слід також висловити думку щодо запропонованої нової редакції статті 11, положеннями якої визначаються повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері місця проживання та місця перебування. Оцінюючи її зміст, Головне управління вважає за необхідне зазначити, що чинна редакція статті 11 виглядає більш вдалою. Зокрема, пропонується у законопроекті норма не узгоджується із Законом України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства». Відповідно до частини п'ятої статті 3 вказаного Закону іноземці та особи без громадянства, які тимчасово перебувають в Україні і змінюють місце проживання, зобов'язані повідомити про це органи внутрішніх справ, у яких зареєстровано їх паспортні документи, тоді як за змістом законопроекту реєстрація місця проживання та місця перебування, ведення відповідних реєстраційних обліків здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері реєстрації фізичних осіб [1].

Не достатньо чіткою виглядає редакція статті 11-1, яка присвячена питанням, пов'язаним із веденням реєстраційного обліку місця проживання та місця перебування фізичних осіб. Зі змісту частини першої цієї статті складно

дійти висновку про що у ній йдеться (реєстраційний облік місця проживання та перебування фізичних осіб в Україні забезпечується його володільцем - центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері реєстрації фізичних осіб, із застосуванням засобів державної інформаційної системи реєстраційного обліку фізичних осіб). При цьому незрозумілим є значення терміну «засоби державної інформаційної системи реєстраційного обліку фізичних осіб», що вживається у цій статті.

Потребують докладного аргументування зміни до статті 12 Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», за якими із цієї статті виключаються положення, що допускають встановлення обмежень на пересування осіб, які звернулися за наданням їм статусу біженця або притулку.

Таким чином, можна зробити висновок, що завжди існують і переваги, і недоліки запропонованих нововведень. Проте спільними зусиллями шляхом рекомендацій або навіть критики досягти бажаного результату все ж таки можливо. Отже, прийняття Закону з урахуванням зауважень, даних Головним науково-експертним управлінням, дозволить урегулювати питання реєстрації осіб окремих категорій та вдосконалити процедуру реєстрації місця проживання/перебування фізичних осіб в Україні.

Список використаних джерел

1. Матеріали офіційного веб-сайту ВР України // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>